

HISTORISCHE KRING EEMNES

Jaarverslag 2015

Algemeen

Per 26 maart 2015 wijzigde de bestuurssamenstelling door aftreden en zich niet beschikbaar meer stellen van Rom van der Schaaf, die sinds 1999 gedurende tien jaar de rol van secretaris vervulde en daarna nog vier jaar gewoon bestuurslid was. Hij blijft niettemin zeer actief binnen de HKE. Voorts kreeg het bestuur versterking in de persoon van Dick Scherpenzeel, zodat het er sindsdien als volgt uit ziet:

Voorzitter: Mw. N.E. (Liesbeth) Lemckert*
Vice-Voorzitter: H.A. (Henk) van Hees
Secretaris: J.J. (Jaap) Groeneveld*
Penningmeester: S.N.J. (Stef) van Zanden
Bestuursleden: J.J. (Jan) van Wijk*, mw. E.C.M. (Betsy) Seure-Van 't Klooster*, J.B. (Bart) Nouwens*, D.E.C. (Dick) Scherpenzeel.

De bestuursleden (*) die volgens schema aftraden, zijn zonder tegenkandidaten herkozen.

Leden en vrijwilligers

Het aantal leden is per saldo met 2 toegenomen tussen de peildata 1 januari 2015 en 2016 (25 af en 27 bij). Het verloop door vooral overlijden en verhuizing werd wederom succesvol opgevangen door werving op Koningsdag, Open Monumentendag, de In&Uitmarkt en andere gelegenheden in het jaar. Voor de HKE zijn 81 vrijwilligers actief in het bestuur en één of meerdere werkgroepen. Twee vrijwilligers zijn gestopt en zeven hebben zich aangemeld, terwijl hier en daar ook wisseling van activiteit plaats vond. Van onze vrijwilligers werden enkele voor de Eemnesser Koeientrofee 2015 genomineerd voor diverse activiteiten, waaronder die voor HKE: Janny Frantsen (trofee, individueel). In groepsverband waren enkele van onze vrijwilligers betrokken bij de trofee voor groepen die werd toegewezen aan 'het Vakantiebureau'. BelNieuws.nl heeft de Vereniging Vrijheidsmonument en de HKE verkozen tot 'Eemnesser van het jaar 2015'. De prijs is toegekend omdat beide organisaties zich al jaren inzetten voor Eemnes en in het bijzonder voor de realisatie van het gedenkbord in de polder ter nagedachtenis aan de slachtoffers van het daar in de Tweede Wereldoorlog neergestorte vliegtuig en waarvan een bemanningslid daar begraven ligt.

Publieks- en ledenactiviteiten

De volgende publieks- en ledenactiviteiten werden in de loop van 2015 ontplooid:

2 januari Nieuwjaarsborrel HKE in Oudheidkamer (ca. 45 personen).
24 januari Opening tentoonstelling 'Ocrietfabriek 1939-2008' (ca. 65* personen; totaal ca. 570 looptijd).
26 maart Algemene Ledenvergadering en Toon Wortel over het bouwen van zijn speelwagens (31 p.).
27 april Koningsdag: Oudheidkamer + toren beklimmen + HKE-kraam (bezoek Oudheidkamer ca. 75* + toren beklimmen 565 p.; bij elkaar ca. €627 inkomsten; 13 nieuwe leden).
9 mei Gemalendag, ondersteuning openstelling gemaal (57 personen).
29 mei Medewerkersavond in de Oudheidkamer (ca. 30 personen).
6 juni Anjercollectie: totale opbrengst €574, waarvan 1/3 voor HKE.
13 juni Bezoek familie Scherpenzeel in Oudheidkamer (22* personen).
14 juni Bezoek familie Kooi in Oudheidkamer (ca. 25* personen).
1 juli Ondersteuning bij rondleiding in het gemaal t.b.v. een schoolklas uit Baarn (17 leerlingen).
29 augustus Kraam op de In&Uitmarkt bij De Hilt (2 nieuwe leden, opbrengst €20).
6 september Kraam bij Stadwijk tijdens manifestatie 'Kunst aan de Dijk'.
12 september Open Monumentendag voor twee te bezoeken kerken Eemnes-Buiten (ca. 50 p. in r.k. kerk en ca. 320 p. in herv. kerk door tentoonstelling doopjurken door echtgenote van dominee). Toren beklimmen (56 p.), Dikke Torentje (ca. 135), gemaal (ca. 95) en Oudheidkamer (ca. 35*). Speciale attracties: wagenmaker A. Wortel (ca. 300) en smid J. Eek (ca. 240).
13 september Ondersteuning bij rondleiding sluis/gemaal t.b.v. fietstocht Feestcomité (ruim 100 personen).
12 november Herfstavond met presentatie door Anton Kos over de Erfgooiers (ca. 55 personen).
14 november Opening tentoonstelling 'Eemnesser merklappen' (ca. 60* personen).

Deelname aan activiteiten en bezoek Oudheidkamer

De Oudheidkamer was elke zaterdag geopend door de inzet van een 25-tal verschillende gastvrouwen en gastheren die door Betsy Seure werden aangezocht en ingedeeld. Naast bijeenkomsten van de werkgroepen, kwamen daar naar schatting 870 bezoekers, waarvan minstens 280 op zes bijzondere dagen (zie * hierboven). Voorts waren er buiten de Oudheidkamer ca. 780 deelnemers (ca. 715 in 2014) aan andere activiteiten van HKE alleen en ca. 1315 (ca. 1440) in samenwerking met anderen. Totaal zijn er op deze wijze naar schatting ca. 2950 bezoekerscontacten geweest (inclusief geschatte bezoekers die het gastenboek niet tekenen, ca. 3200 in 2014 en ca. 1900 in 2013). Kortom 2015 was een succesvol jaar. De woensdagochtend van 9.30 tot 11.30 à 12.00 uur in de Oudheidkamer heeft zich ontwikkeld tot een bruisende ochtend van activiteit, waar de werkgroepen Voorwerpen/Schenkingen, Documentatie en Foto's actief zijn met het documenteren van hun collecties. Ca. 35 maal heeft deze werkdag plaats gevonden met doorgaans 4 personen, maar in de laatste twee maanden van het jaar oplopend richting het dubbele.

Samenwerking met andere organisaties

Naast de vaste activiteiten waren er zeven activiteiten in samenwerking met andere organisaties:

- Elk jaar ondersteunt HKE met enkele vaste vrijwilligers (Rom van der Schaaf, Jan van Wijk, Jaap Frantsen, Dick Beekman) de openstelling van het gemaal door Waterschap Vallei & Veluwe, met als vaste gelegenheden Gemalendag in mei en Open Monumentendag in september. Zoals hiervoor is vermeld, waren er ook twee bijzondere rondleidingen; voor de Wilheminaschool in Baarn (1 juli) en ten behoeve van de fietstocht georganiseerd door het Feestcomité Eemnes i.v.m. de Feestweek (13 sept.).
- In samenwerking met de Vereniging Vrijheidsmonument Eemnes is op 17 juli het gedenkbord, ter herinnering aan de crash van RAF bommenwerper JA921 in 1944, gerealiseerd op de kruising van de Anna Louwenweg en Zuid-Ervenweg. Bart Nouwens ontwierp het bord. Na vernieling in oktober is het bord tevens in samenwerking met de Gemeente Eemnes hersteld.
- HKE (Liesbeth Lemckert) volgt reeds enige jaren de opknappactiviteiten door de Gemeente Eemnes van het oudste deel van de Algemene Begraafplaats, dat als funerair erfgoed mag worden beschouwd. HKE heeft daarvoor adviezen gegeven. De werkzaamheden vorderen gestaag en naderen afronding in 2016.
- Om monumentale gebouwen gemakkelijker te kunnen herkennen heeft HKE (Rom van der Schaaf) het initiatief genomen om de schildjes volgens het nieuwe model ook in Eemnes te introduceren in samenwerking met de Gemeente Eemnes.

Jaarverslagen werkgroepen

De samenstelling van Werkgroepen in de volgende paragrafen geeft de situatie eind 2015 weer.

Kwartaalblad

Leden: Henk van Hees (redactie), Hans van Gelder (opmaak), Ruud Ham (typografische vormgeving). Het kwartaalblad kwam in jaargang 37 uit met vier nummers van resp. 56, 72, 72 en 56 pagina's (totaal 256). Nummer 2 was door Peter Bruin geheel gewijd aan de noodlottige verwickelingen in verband met de wapendropping in de nacht van 10 op 11 april 1945, die de verzetsmensen Vlasman en Buis het leven kostte. Waar het zinvol en mogelijk was, zijn verschillende pagina's in kleuren gedrukt, terwijl de omslag altijd in kleur is.

Naast deze bijdrage en die door hierna te noemen werkgroepen en verschillende kleinere bijdragen als oproepen, aankondigingen en verslagen, waren er nog de volgende artikelen: 'Jeugdherinneringen rond het Lavet' (Bart Nouwens), 'De Eemnesser vaart' (Geri van Ittersum), 'Na 71 jaar Gedenkbord in de polder' (Liesbeth Lemckert, Jan Out), 'Dialecten: Huizers, Eemnessers en Bunschoters' (Rom van der Schaaf), 'Een menselijk drama in 1813' (H.W.J. Derksen † en J.H.F. Zweers),

Werkgroep Bebouwingsgeschiedenis

Voorzitter: Rom van der Schaaf. Lid: Evert van Andel. Rom van der Schaaf representeert HKE i.v.m. de voorstellen tot invoering van de nieuwe landelijke monumentenbordjes. Hij ondersteunde de voorbereiding van de zeer succesvolle tentoonstelling "Ocrietfabriek 1939-2008", die liep van 24 januari tot 31 oktober 2015. Evert van Andel schreef een tweedelig artikel 'De watermolens van Eemnes', Rom van der Schaaf 'Monumentenschildjes Eemnes'. Inmiddels doet Evert onderzoek naar de geschiedenis van Het Raboes op verzoek de eigenaar. De werkgroep heeft een begin gemaakt met het documenteren van gegevens in de nieuwe database.

Werkgroep Beeld en Geluid

Voorzitter: Jaap Frantsen. Lid: Johan van Oostrum. Peter Scholte is terug getreden, met dank voor zijn bijdrage in de werkgroep. Eenmaal is een film vertoond tijdens HKE's Medewerkersavond. Er zijn enkele recente videofilms en -fragmenten verworven.

Werkgroep Bibliografie

Voorzitter: vacant. Leden: Rom van der Schaaf, Harry van der Voort. Er zijn 15 nieuwe boeken opgenomen in de bibliotheek. Harry heeft een begin gemaakt met registratie van alle relevante verenigingsbladen uit de omgeving met inhoud die Eemnes raakt. De index op artikelen van het kwartaalblad van HKE wordt door deze werkgroep verzorgd. De artikelen t/m 2014 zijn ook te vinden op www.sabine.nu; t/m 2013 in full text.

Werkgroep Eemnesser Klokkenluiders Gilde

Luidmeester: Jaap Frantsen. 2^e Luidmeester: Cor Snel. Klokkenluiders: Hans van Gelder, Piet Hilhorst, Peter van Hofslot, Liesbeth Lemckert, Theo Rozenberg, Joop Smids, Bert Snel, Henk van Hees, Nico Seure. Piet Roofls is terug getreden met dan voor zijn inzet. De klokken van het Dikke Torentje werden in het totaal 21 maal handmatig geluid waarvan 15 keer volgens luidschemata en 6 maal voor bijzondere gelegenheden. Die van de Nicolaaskerk werden 14 maal geluid waarvan 9 keer volgens luidschemata en 5 keer voor bijzondere gelegenheden zoals rouw- en trouwdiensten.

Werkgroep Documentatie

Voorzitter: Jaap Groeneveld. Lid: Piet Hilhorst (knipsels) en Marian Springer. De werkgroep komt elke woensdagochtend bijeen, samen met die van Voorwerpen (behoudens vakanties en incidentele verhinderingen). De registratie van documentatie (m.u.v. genealogie) heeft naast nieuwe aanwas ook nog veel reeds lang aanwezig materiaal toegankelijk gemaakt. De hele index is in een groeiende doorzoekbare pdf-file beschikbaar, waarmee voorlopig nog mee wordt gewerkt. Piet Hilhorst heeft weer knipsels over Eemnes verzameld uit de Laarder Courant De Bel en de Gooi- en Eemlander. Vanaf medio 2015 is daaraan toegevoegd BELNieuws.

Werkgroep Foto's Algemeen

Voorzitter: Ruud Ham. Om verschillende redenen zijn de vijf leden van de oude werkgroep foto's na benadering voor een herstart in het najaar van 2015 niet meer of voorlopig niet geïnteresseerd of in staat om in de nieuw gestarte werkgroep deel te nemen. De nieuwe leden zijn: Betsy Seure, Greet Schotsman en Jaap Groeneveld (contact ICT en bestuur). Ruud Ham heeft zich eerst ingewerkt in de materie en de database, die een belangrijk hulpmiddel is bij de vastlegging van gegevens. De verzameling foto's is ontrafeld en deels opnieuw ingedeeld. Foto's die betrekking hebben op bebouwing en familiegeschiedenis zullen voortaan beheerd worden in de werkgroepen Bebouwingsgeschiedenis, resp. Genealogie. Werkgroep Foto's Algemeen richt zich vooral op gebeurtenissen. Vanaf november komt de werkgroep op woensdagochtend bijeen om foto's te beschrijven.

Werkgroep Genealogie

Voorzitter: Henk van Hees. Leden: Wil Gommers, Cora Klaver-Jelles, Michel Majoor, Harry van der Voort, Bertie van Wijk-Blom, Wiebe van IJken. De werkgroep is 10 keer bijeen geweest voor een vergadering of werkavond. Veel werk is verzet aan de beschrijving van grote verzameling bidprenten, die nu in de database wordt opgenomen. Er zijn dit jaar 5 artikelen geschreven voor het kwartaalblad: 'Duitse families in Eemnes' (3 delen, verschillende auteurs), 'Veearts Jan van Eijden; een bekende Nederlander uit Eemnes' (idem), 'Oudste Eemnesser aller tijden overleden?' (idem). Werken aan aanvullingen op het boek *Eemnessers door de eeuwen heen* gaat verder. De verzameling bidprentjes is beschreven en gecontroleerd op dusdanige wijze dat deze eenvoudig is over te zetten in de nieuwe database. Dat zal in het eerste kwartaal van 2016 zijn beslag krijgen, waarna scans van alle bidprentjes eenvoudig kunnen worden toegevoegd. Voorts is een aanvang gemaakt met het inventariseren en beschrijven van de genealogische documentatie. Vooral deze werkgroep ontvangt soms moeilijke genealogie-gerelateerde vragen, zowel via e-mail, als bij bezoeken in de Oudheidkamer.

Werkgroep ICT

Leden: Dick Scherpenzeel (coördinatie), Bert Klein Nagelvoort, Jaap Groeneveld. Dick Scherpenzeel heeft de coördinatie overgenomen van Jaap Groeneveld. Bert heeft de programmatuur verder op de wensen aangepast en robuuster gemaakt. Aanvankelijk nog optredende storingen zijn goeddeels verholpen. Uitvoering van specifieke wensen van werkgroepen zijn een onderwerp van lopende aandacht. Door ermee te werken komt men tot suggesties voor verbetering. Aandachtsgebieden op dat vlak zijn bebouwingsgeschiedenis en genealogie.

Werkgroep Interviews

Voorzitter: Henk van Hees. Leden: Peter Brouwer, Jan Delfgou, Cees van Rijsdam en Bert Snel. In 2015 is een begin gemaakt om ook interviews te doen voor de rubriek 'Vrijwilliger in beeld'. Dit betrof Johan van Oostrum (Jan Delfgou) en Dick Beekman (idem). Er zijn drie gewone interviews gepubliceerd: 'Interview met Johan van Oostrum' (Jan Delfgou) en 'Interview met Tinus Post' (Peter Brouwer); 'Interview met Jan Perier' (Peter Brouwer), 'De familie Volwerk' (Henk van Hees).

Werkgroep Streekdracht

Deze werkgroep is nieuw leven ingeblazen om de leden betrokken te houden en van tijd tot tijd iets te doen met de streekdracht.). Jos Eggenkamp en Livia van Eijle zijn daarom als 'schaduwleden' uit de Werkgroep Voorwerpen los gemaakt en vormen een aparte werkgroep sinds een eerste bijeenkomst in december. Jaap Groeneveld treedt voorlopig op als contact vanuit het bestuur en Jos Eggenkamp is voorzitter.

Werkgroep Tentoonstellingen

Voorzitter: Bart Nouwens. Leden: Ruud Ham, Joop Smids. Jolanda Molenaar is terug getreden, met dan voor haar inzet. In 2015 zijn twee tentoonstellingen ingericht. Vanaf 24 januari liep tot 31 oktober de tentoonstelling 'Ocrietfabriek 1939-2008', die een groot succes was door de ongebruikelijke toeloop (totaal 700 bezoekers geteld). Rom van der Schaaf heeft de werkgroep inhoudelijk geholpen met kennis en materiaal. Tijdens de looptijd werd een Ocrietaanrecht aangeboden en als schenking verworven en opgesteld. Op 14 november is de tentoonstelling 'Eemnesser merklappen' geopend, waarvoor Henk van Hees het inhoudelijke voorwerk deed. Desirée van Oostrum maakte er veel foto's voor.

Werkgroep Voorwerpen

Voorzitter: Hein van Roij. Leden: Jaap Groeneveld (contact bestuur), Dick Beekman (fotografie). De leden hebben in 2015 ongeveer 35 dagdelen van 2 uur gewerkt aan de verbetering van de registratie van schenkingen en het opnemen van nieuwe schenkingen. Met completering van ontbrekende gegevens is een aanvang gemaakt. Hierop en op de aanwas zal de nadruk liggen in 2015.

Werkgroep Website

Voorzitter: Willem de Witte. Leden: Jan Out, Jaap Groeneveld (contact bestuur), Ruud Ham (tot najaar 2015). Voor de website historischekringeemnes.nl werden in 2015 door de provider 3723 bezoeken geteld (bijna 1% minder dan 3968 in 2014). De inhoud van de website werd in 2015 een aantal malen geactualiseerd. Ruud Ham heeft een ontwerp gemaakt voor de nieuwe website, die Willem de Witte in overleg met het bestuur verder zal uitwerken.

Overige activiteiten

In de dikke afleveringen van De Rotonde zijn 9 stukjes geplaatst onder de rubrieken 'Historische Kring Eemnes vertelt', c.q. 'vraagt' en daarnaast nog 5 aankondigingen in andere nummers van het blad. De acties door de Gemeente Eemnes in verband met het duurzaam herstel van de slijtende afbeeldingen op de 'canon in steen' op de Braadkamp wordt door HKE met belangstelling gevolgd.

Tenslotte

Ook dit jaar zorgden vele niet genoemde vrijwilligers in 2015 als gastvrouwen en -heren weer voor een goede presentatie van de Historische Kring terwijl anderen in anonimiteit het kwartaalblad bezorgden. Dank aan allen voor al het verzette werk. De gebleken waardering voor ons werk straalt af op onze unieke vereniging.

Zonder leden, vrijwilligers, vrienden en sponsors kan de HKE niet bestaan. In 2016 gaan we weer met hetzelfde enthousiasme voort. Mogen we ook weer op u rekenen?

Jaap Groeneveld
(secretaris)

Liesbeth Lemckert
(voorzitter)